

Оформлення скарг або як захисти себе від дискримінаційних вимог замовника і зберегти кошти за подання скарги

З моменту набуття чинності нової редакції Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон) учасники закупівель часто не враховують формальні вимоги, які суттєво впливають на результат розгляду скарг та як наслідок на результат процедури закупівлі в цілому. Аналізуючи рішення уповноваженого органу оскарження, у сьогоднішній статті розглянемо практичний аспект застосування норм статті 18 Закону.

Що учасники зобов'язані включити до скарги?

Згідно з частиною другою статті 18 Закону скарга до Органу оскарження подається суб'єктом оскарження **у формі електронного документа через електронну систему закупівель**.

Відповідно до пункту 30 частини першої статті 1 Закону суб'єкт оскарження в органі оскарження (далі – суб'єкт оскарження) – фізична чи юридична особа, яка звернулася до Органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи, пов'язаних з її участю у процедурі закупівлі.

Частиною 5 статті 18 Закону встановлено наступні **вимоги щодо змісту скарг**:

найменування замовника рішення, дії або бездіяльність якого оскаржуються;

ім'я (найменування), місце проживання (місцезнаходження) суб'єкта оскарження;

підстави подання скарги, посилання на порушення процедури закупівлі або прийняті рішення, дії або бездіяльність замовника, фактичні обставини, що це можуть підтверджувати;

обґрунтування наявності порушених прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи;

вимоги суб'єкта оскарження та їх обґрунтування.

За наявності, учасники до скарги додають документи та матеріали в електронній формі,

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/praktika-oskarzhennja/oformlennia-skarh-abo-iaak-zakhysty-sebe-vid-dyskryminatsijnykh-vymoh-zamovnyka-i-zberehty-koshty-za-podannia-skarhy/

що підтверджують порушення процедури закупівлі або неправомірність рішень, дій або бездіяльності замовника.

Чи повертаються кошти Скаржнику, якщо АМКУ не прийняло скаргу до розгляду?

Відповідно до частини 2 статті 18 Закону за подання скарги до органу оскарження справляється плата через електронну систему закупівель в день подання скарги, після чого скарга автоматично вноситься до реєстру скарг і формується її реєстраційна картка, яка разом зі скаргою автоматично оприлюднюється в електронній системі закупівель.

Частиною 6 статті 18 Закону визначено чіткий перелік обставин за умови яких плата за подання скарги повертається суб'єкту оскарження, а саме коли орган оскарження:

за результатами розгляду скарги приймає рішення про задоволення або часткове задоволення такої скарги;

залишає її без розгляду у випадку, якщо замовником відповідно до цього Закону усунуто порушення, зазначені в скарзі;

приймає рішення про припинення розгляду скарги у випадку, якщо замовником відповідно до цього Закону усунуто порушення, зазначені в скарзі.

Відповідно, якщо скаргу було подано з порушенням вимог частини 5 статті 18 Закону, кошти за подання скарги перераховується до Державного бюджету України, а не Скаржнику.

Детальну інструкцію щодо здійснення оплати висвітлено у статті [«Покрокова інструкція проведення плати за подання скарги за новим Законом»](#) на порталі RADNUK.COM.UA

Чи впливає підстава подання скарги на результати розгляду уповноваженим Органом?

Приклад 1.

Рішення від 03.06.2020 № 10959, оголошення [UA-2020-05-05-001618-a](#)

Учасник переконаний, що:

1. вимога замовника про підтвердження відповідності кваліфікаційному критерію – наявність досвіду виконання аналогічного договору, в частині виду та категорії є такою, що обмежує конкуренцію та призводить до дискримінації учасників;

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело: https://radnuk.com.ua/praktyka_zakupivel/praktika-oskarzhennja/oformlennja-skarh-abo-iaak-zakhysty-sebe-vid-dyskryminatsijnykh-vymoh-zamovnyka-i-zberehty-koshty-za-podannia-skarhy/

2. вимога замовника щодо відсотку виконання аналогічного договору обмежує коло учасників;
3. вимога замовника надати підтвердження обсягу річного доходу за будь-який з останніх трьох років, що передують даті оголошення закупівлі у розмірі очікуваної вартості предмета закупівлі є необґрунтованою, обмежує коло учасників та призводить до дискримінації учасників.

Приклад 2.

Рішення від 01.06.2020 № 10728 оголошення [UA-2020-05-15-000797-с](#)

Учасник стверджує, що замовником порушено ряд вимог, установлених Законом в частині прийнятих рішень, вибору і застосування процедури даної закупівлі.

Приклад 3.

Рішення від 07.07.2020 № 13162 оголошення [UA-2020-06-23-007966-а](#)

Учасник вважає, що встановлення замовником вимоги у вигляді наявності у потенційного учасника висновку державної експертизи про вид діяльності згідно предмету закупівлі порушує принципи здійснення публічних закупівель.

Позиція органу оскарження щодо вищезазначених закупівель

Відповідно до частини п'ятої статті 18 Закону **скарга повинна містити**, зокрема, таку інформацію, ім'я (найменування), місце проживання (місцезнаходження) суб'єкта оскарження, підстави подання скарги, посилання на порушення процедури закупівлі або прийняті рішення, дії або бездіяльність замовника, фактичні обставини, що це можуть підтверджувати, обґрунтування наявності порушених прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи, вимоги суб'єкта оскарження та їх обґрунтування.

Згідно з частиною дванадцятою статті 18 Закону **Орган оскарження залишає скаргу без розгляду якщо, в разі скарга не відповідає вимогам частин другої - п'ятої та дев'ятої цієї статті.**

Висновки

Не важливо наскільки суттєві та вагомі підстави для оскарження дій замовника, **адміністративна колегія Антимонопольного комітету України не розглядає скарги про порушення законодавства у сфері публічних закупівель якщо учасниками не дотримано вимог, визначених ст. 18 Закону, зокрема частиною п'ятою.**

Однією зі складових успішного оскарження є правильне написання скарги, саме тому для полегшення Вашої роботи ми розробили шаблон скарги, який Ви можете використовувати під час її написання. Ознайомитися з шаблоном можна за [посиланням](#).

Будьте уважні та не бійтесь відстоювати свої законні права та інтереси!